A°. 1848. N°. 147.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.

ZONDAG 16 JULI.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels, ƒ1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 14 juli. Bij een wets-ontwerp, op 11 juli der Tweede Kamer ingediend, stelt de regering de begrooting of regeling voor van een bijzonder *fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen.* Toen het amortisatie-syndicaat werd opgeheven, bepaalde de wet van 27 december 1840 (*Staatsblad* no. 77), artikel 5, dat de domeinen voortaan onder beheer van een of meer ministeriëele departementen zouden komen, welke ook belast zouden zijn met het invorderen der kooppenningen van door het syndicaat verkochte domeinen. — De regering maakte van die en volgende koopprijzen een afzonderlijk fonds, staande onder het departement van Financien, buiten de rijksbegrooting. De onwettigheid die hierin mogt gelegen zijn, werd gedekt door drie handelingen der wetgevende magt; in 1844 en 1845 werd namelijk het *fonds* belast: 1o. met ƒ110,000 ten behoeve van den achterstand van 1840 en vroeger; 2o. met ƒ276,075.56½ ten behoeve van het fonds voor het muntwezen; 3o. met ƒ300,000, ten behoeve van 's rijks middelen voor elk der dienstjaren 1846 en 1847. Gezamenlijk bedroegen deze lasten . . . . ƒ 986,175.56½
Hierbij komen, nog door geene wet bepaald, diverse onkosten . . . . » 38,061.80½
Domein-losrenten door de koopers van domeinen in betaling gegeven . . » 1,027,400.00
Voor het muntwezen op de begrooting 1847 uitgetrokken, waarvoor de middelen bij de wet van 31 maart 1847 (*Staatsblad* no. 15) niet zijn aangewezen . . . . » 3,574,000.00
Verhooging van laatstgemelde som volgens wet van 30 maart 1848 (*Staatsblad* no. 7) . . . . » 110,000.00

Maakt ƒ5,735,637.37

Art. 1 van het wets-ontwerp moet deze, nu half wettige begrooting in haar geheel bekrachtigen. — Art. 2 wijst als baten de koopprijzen der domeinen tot 31 december 1847 aan, welke in de memorie van toelichting op 6,953,146.73½ worden geraamd. Waarom die raming niet in de wet opgenomen is, blijft een raadsel. — Tot bestemming van het batig slot zal eene nadere wet vereischt worden. — Wij verheugen ons weder een stap nader tot de opruiming van een bijzonder fonds te zijn gekomen, maar zien tevens, dat ieder dezer fondsen ten minste twee- of driemaal de tusschenkomst der wetgevende magt vereischt, alvorens te worden opgeheven. Ook is het ons niet duidelijk of nu voortaan de koopprijzen van domeinen na 1847 een nieuw bijzonder fonds zullen uitmaken, dan wel als baten van elk dienstjaar onmiddellijk in de schatkist vloeijen. (*Hand.*)

ARNHEM, *15 juli.*
In het nommer van ons *Bijblad* van heden hebben wij medegedeeld: 1. *Wat Nederland behoeft behalve grondwetsherziening.* 2. Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van donderdag 13 julij. 3. *Binnenlandsche berigten.* 4. Buitenlandsche berigten. 5. *Mengelwerk:* de Chateaubriand. 6. *Laatste berigten.*

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van donderdag 13 juli 1848.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de discussiën nopens het wets-ontwerp tot het verstrekken van eene buitengewone bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid, bepaald op maandag 17 dezer ten 12 ure.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot aanvulling van art. 32 der instructie van de Algemeene Rekenkamer.

De heer *de Monchy* behoort tot die leden, welke van oordeel zijn, dat geene uitgaven kunnen worden toegevend dan op een bepaalden post der begrootings- of daarmede gelijkstaande wetten. Mitsdien acht hij de thans voorgedragen wijziging, waarbij van dit beginsel wordt afgeweken, onaannemelijk. Wanneer de regering, om de gerezen moeijelijkheden op dat punt uit den weg te ruimen, een tijdelijken maatregel hadde voorgedragen, dan zou hij gaarne daartoe hebben medegewerkt. Wat thans wordt voorgedragen werkt ook in het vervolg en het beginsel daarvan afkeurende, moet hij, en zijne stem aan weigeren. Spreker treedt in eene beschouwing, de strekking hebbende te betoogen dat de regering de zaak zeer goed bij eene andere wijze had kunnen beëindigen, door namelijk de opbrengst der restitutiën wegens verstrekkingen als toevallige baten in de schatkist te doen vloeijen en dan de nieuwe uitgaven, ter zake van die verstrekkingen te doen, op de begrootingen te brengen, en spreker beantwoordt bij die gelegenheid de bezwaren, tegen die wijze van opheffing des geschils, in het midden gebragt.

De heer *Storm van 's Gravesande* zal zich alleenlijk bepalen tot het met dit wets-ontwerp in verband staande punt, waaromtrent geschil gerezen is, namelijk den verkoop van geschut aan Frankrijk. Hij acht dit onvoorzigtig op een oogenblik dat men vergeemt dat een onzer eigen vestingen van materieel ontbloot was. Ofschoon nu het kaliber der verkochte niet doelmatig moge zijn geweest voor eigen gebruik, zoo meent hij toch dat het gemakkelijker valt dezelve voor dat gebruik te doen inrigten, dan later, ingeval van nood, of geen voorraad te hebben, of beduidende uitgaven tot aanschaffing van nieuw materiëel te moeten doen. Spreker vraagt ook nog of het waar is dat er ook een aanzienlijk materiëel aan Duitschland is verkocht; wat daartoe aanleiding heeft gegeven en op welke voorwaarden dit is geschied?

De heer *de Kempenaer* vangt aan met op te merken, dat, toen het besluit des Konings, waarbij hij tot tijdelijk minister van Binnenlandsche Zaken werd benoemd, in de vergadering inkwam, hij het woord wilde gevraagd hebben, om te ontwikkelen waarom hij die vereerende betrekking had aanvaard en hoedanig hij dacht over de vereenigbaarheid van deze betrekking met het lidmaatschap der Kamer. Hij heeft toen aan dat voornemen geen gevolg gegeven, omdat hij al dadelijk en opzettelijk van zich zelven had moeten spreken, en heeft derhalve de eerste geschikte gelegenheid afgewacht om daarover het woord te voeren. Die gelegenheid doet zich thans voor, nu hij geroepen is om over een wets-ontwerp het woord te voeren en de motiven waarop zijn votum berust, uiteen te zetten. Het is u bekend, dat spreker van het oogenblik af dat hij de eer had lid dezer Kamer te worden, geijverd heeft voor eene herziening der grondwet op ruime schaal; geene gelegenheid of poging om die te verkrijgen is door hem en anderen met hem, ongebruikt gelaten en drie jaren lang heeft hij steeds op hetzelfde aambeeld geslagen. Desniettemin hebben de staten van Gelderland hem de eer aangedaan eener herkiezing en hij achtte zich daardoor te meer geregtigd denzelfden weg te blijven bewandelen.

Juist naar aanleiding van dien weg en de door hem steeds ontwikkelde beginselen behaagde het den Koning hem te benoemen tot lid der staats-commissie, ter vervaardiging eener gewijzigde grondwet op ruimere schaal; hij nam die opdragt volgaarne aan en vervulde de taak hem opgedragen, naar vermogen. Spreker staat daarop eenige oogenblikken stil bij het ontstaan van het ministerie *Schimmelpenninck*, en zegt dat na deszelfs ontbinding de aandrang herleefde van herziening op ruime schaal en nu werd er iemand in het ministerie verlangd, deze ruime beginselen toegedaan en 's Konings vereerende keuze viel op spreker. Hij heeft die hooge roeping aanvaard in het belang der regering en in het belang der natie. Maar, vraagt hij, zou ik daarom nu aan die betrekking moeten opofferen, die, welke ik hier vervul, zou ik mij daardoor moeten ontslagen rekenen van de taak, die ik hier heb te vervullen? Hij meent die vraag ontkennend te moeten beantwoorden; dat de Koning zijne keuze op een lid dezer Vergadering had gevestigd, is een bewijs van hoogstdeszelfs groot vertrouwen op deze Kamer; is dus hoogst vereerend voor de Vergadering, hoogst vereerend voor het lid der Vergadering, op wien de keuze werd uitgebragt. En als hij nu de laatste betrekking had neergelegd, meent hij dat hij te kort zou hebben gedaan aan het vereerende dat er voor de Kamer in deze roeping gelegen was.

Neen, de regering en deze Kamer staan niet *tegenover* elkander, beiden hebben hetzelfde doel, het gemeen overleg is de grondslag, en kan dat beter bevorderd worden, kan er beter bewijs van geleverd worden, dan wanneer, zoo als hier, de regering en de natie gelijkelijk denzelfden persoon tot hetzelfde einde oproepen.

Spreker behoefde dus niet bij de aanneming van de tijdelijke opdragt, ontrouw te worden aan de roeping, welke hij hier te vervullen heeft, evenmin als aan de pligten die er uit voortvloeijen.

De Grondwet bepaalt in art. 93 dat de hoofden der departementen van algemeen bestuur zitting hebben in de beide Kamers, en voegt er bij: »zij hebben alleenlijk eene raadgevende stem *ten ware zij tot leden der Vergadering mogten benoemd zijn.*" De Grondwet gedoogt dus, neen wettigt de vervulling van beide betrekkingen door denzelfden spreker.

Spreker wil in geenen deele zeggen dat daaruit geene moeijelijkheden kunnen geboren worden, integendeel, hij is daarvan maar al te zeer doordrongen, doch hij kan niet denken dat in het tegenwoordig tijdperk de moeijelijkheden zoo overwegend zouden zijn voor een vertegenwoordiger, die tevens belast is met de tijdelijke functiën van minister van Binnenlandsche Zaken.

En, hoe hij die vereenigde betrekking wenscht te vervullen, zal de Kamer best kunnen beoordeelen uit hetgeen hij heden zich verpligt rekent te moeten doen, daarbij moet spreken en stemmen *tegen* de voorgedragen wet.

Die wet is in november ingekomen, in den aanvang van maart onderzocht en toen reeds heeft spreker in de afdeelingen het beginsel derzelve afgekeurd. Er zijn sedert ja verbeteringen in aangebragt, maar ze hebben sprekers bezwaren niet uit den weg geruimd. Het behoeft geen betoog, dat wanneer hij hier afkeurt, zulks niet geschiedt met het oog op het tegenwoordig tijdperk of op de achtenswaardige personen aan wie de uitvoering dier wet is opgedragen. Neen, maar die wet is bestemd om voortdurend te werken; de autorisatie daarbij verleend, geldt voor de tegenwoordig tijdelijke, zoowel als voor de latere definitive ministers en dat alleen is het oogpunt, waaruit spreker de zaak beschouwt. Overgaande tot de bestrijding der wet doet hij dit:

1o. omdat daarin begrippen ten grondslag liggen die hij niet aannemelijk acht;

2o. omdat de wet die tot uitkomst leidt bedenkelijk is;

3o. omdat hij de voordragt onnoodig en schadelijk keurt.

Spreker ontwikkelt al die bezwaren. Vooreerst wijst hij op de algemeenheid der autorisatie, ze is in geen enkel opzigt beperkt. Het begrip dat er in de magazijnen zooveel overvloedige voorraad kan zijn dat daarvan verkoop het gevolg moet zijn, kan hij niet overeenbrengen met de geraamde behoefte voor een tijdperk van eene tweejarige begrooting. Evenmin kan hij zich vereenigen met het begrip dat het gouvernement zou worden fabrijkant of leverancier van materiëel aan besturen of particulieren.

Maar ten tweede zijn de vermoedelijke uitkomsten bedenkelijk; op zich zelve, reeds omdat de eenheid welke tot nu toe, in de met moeite verkregen instructie der Rekenkamer heerscht, verbroken zou worden. Meer bepaald, echter omdat juist het 32ste artikel de grondslag dier gansche instructie uitmaakt; dat artikel toch is de waarborg, de toetssteen voor de comptabiliteit, het schild, waarachter de schatkist veilig is. En eindelijk is hetgeen wordt voorgesteld zoo onbepaald en onbeperkt, zoowel wat de personen als de gevallen betreft, dat hij vreest dat er oogenblikken zouden kunnen komen van behoefte als wanneer onze tuighuizen ledig en er misschien geen geld zou zijn, om nieuw materiëeel aan te schaffen. En al was er ook dat geld bij hoopen, dan nog zou men het benoodigde welligt niet zoo goed of niet zoo gereedelijk kunnen aanschaffen.

Alles wordt op de voorgedragen wijze overgelaten aan personen en nog wel aan hen, die onder de verantwoordelijke ministers staan. Na nog de wijze der verantwoording, bij de voordragt omschreven, te hebben uiteengezet en bestreden, merkt spreker nog mede op, dat, hoeveel vertrouwen hij te regt aan de Nederlandsche bank schenkt, bij welke de opbrengst der versterkingen moet gedeponeerd worden, hij niet begrijpt waarom de schatkist er buiten blijft. Gel-

den, afkomstig uit voorwerpen, betaald *door* de schatkist, moeten, zijns inziens, ook weder *in* de schatkist terugvloeijen.

Eindelijk betoogt spreker in de derde en laatste plaats de niet-noodzakelijkheid der voordragt, zoo als ze is liggende en meent met andere leden, dat de zaak bij wijze van suppletoire begrooting kon gevonden worden, waarbij dan de opbrengst van de verstrekkingen onder de middelen tot dekking kan opgenomen worden.

Ten slotte zegt spreker dat er nu nog te minder noodzakelijkheid is voor deze wet, vermits men verkeert in een tijdperk van overgang waaruit noodzakelijk zal moeten voortvloeijen eene herziening van de geheele instructie der Kamer. Mitsdien acht spreker het wijsheid om inmiddels niet aan het bestaande die hand te slaan, maar daarmede te wachten tot het tijdperk eener algeheele herziening.

De heer *Smit* verklaart zich mede tegen de voordragt en is voor de regeling van het onderwerp bij eene speciale wet gezind.

De heer *Cost Jordens* heeft mede onderscheidene bezwaren meest van denzelfden aard als de bereids voorgedragene, die hem tot afstemming zullen nopen.

De heer *van Beeck Vollenhoven* voegt bij de reeds ontwikkelde bedenkingen nog eenige nieuwe en verklaart zich insgelijks tegen de voordragt.

De heer *van Rosenthal* had aanvankelijk uit hoofde van de noodzakelijkheid der regeling, voor de wet willen stemmen, maar nu hij ziet dat een der tijdelijke ministers mede tegen de voordragt bezwaren maakt, kan hij tot de aanneming niet besluiten. Hij zal thans niet gewagen over hetgeen door den spreker uit Gelderland gezegd is nopens de gelijktijdige vervulling der betrekking van minister en lid der Kamer. Zijns inziens kan dit niet te zamen gaan; het is waar, regering en vertegenwoordiging streven naar hetzelfde doel, maar elk slaat daartoe eenen anderen weg in, spreker zou voor zich geen kracht hebben om die verschillende wegen juist uit elkander te houden, en zoo het al in groote vergaderingen nuttig kan zijn dat beide betrekkingen vereenigd worden, in kleine is dit zeer zeker het geval niet, ook omdat daar ligtelijk het geval kan bestaan, dat vele ministers uit leden der Kamer gekozen werden, die dan in de Kamer zitting hebbende, ligtelijk een groot overwigt zouden bekomen.

De heer *van Dam van Isselt* zegt zeer veel prijs te stellen op de rigtige contrôle der Rekenkamer. Hij brengt gaarne hulde aan dat collegie over hare naauwgezetheid, doch eene al te groote bezorgdheid kan ook te ver gaan. Het is meer dan eenmaal gezegd, zelfs in deze Kamer, dat de Rekenkamer als ware het meer magt heeft dan eenig ander collegie, meer dan het opperhoofd van den Staat, meer dan eenig departement van algemeen bestuur, en dat, wanneer de Rekenkamer kwalijk gezind mogt zijn, zij in staat is alle administratie te belemmeren. Ofschoon nu het departement van Marine steeds in deze Kamer met voorliefde is behandeld; zoo is dit met Oorlog minder het geval geweest; dat departement was steeds het stiefkind der vergadering, waarschijnlijk omdat velen nog te zeer hechten aan den ouden tijd, toen de Hoog Mogende Staten geld gaven tot het koopen van soldaten en het onderhoud der soldenieren. En nu vraagt spreker, of dan het departement van Oorlog geheel afhankelijk moet worden van de Rekenkamer, als er door dat departement verstrekkingen worden gedaan aan anderen? Spreker kan het denkbeeld niet deelen dat onze eigen tuighuizen ledig zouden worden. Is het denkbaar, dat de minister van Oorlog of Marine zoo zeer leveranciers zouden worden, dat zij 's lands belangen over het hoofd zouden zien en hier in tijd van nood durven verklaren dat zij geen amunitie hadden omdat het verkocht was? Spreker gelooft dat men te zwarte tafereelen van denkbare gevallen heeft opgehangen.

Spreker meent dat iedere constitutionneele regering een gouvernement van vertrouwen is en daar waar de ministers ter verantwoording kunnen geroepen worden, is hij niet bevreesd voor zoodanige afwijking of onregelmatigheden, die het vaderland onheil zouden kunnen aanbrengen.

De heer *Uytwerf Sterling* is door den laatsten redenaar uitgelokt geworden het woord te voeren. Die toch heeft gezegd, dat het ontwerp alleen de departementen Marine en Oorlog op het oog had. Maar wanneer men het ontwerp in de hand neemt, dan zal men zien dat daarin alle departementen evenzeer betrokken zijn. En wanneer men nu nagaat, dat, in de zitting van heden, een der ministers, die aan het hoofd van een der departementen geplaatst is, de strekking van het ontwerp bestreden heeft, dan moet dit bij de leden der vergadering een dubbel bezwaar opleveren. De redenaar deelt overigens de beschouwingen van den voorlaatsten spreker, dat juist de tegenwoordige zitting ten bewijze strekt van de onvereenigbaarheid der beide betrekkingen. Hij voegt er bij, dat hij zich geen denkbeeld van een homogeen ministerie kan maken, waarbij eene wet, aan de beoordeeling der Kamer onderworpen, door een' der ministers hevig bestreden wordt. De redenaar zal op dit punt echter niet langer stilstaan, naardien daarover later zal kunnen gehandeld worden, bij gelegenheid van de herziening der grondwet.

De heer *Verweij Méjan* doet eene vraag, van welker beantwoording hij zijne stem zal doen afhangen. Het doel der voordragt, eene aanvulling in de instructie voor de Algemeene Rekenkamer, kan zijne goedkeuring wegdragen. Hij zal het gaarne zien, dat 's lands magazijnen gereed zijn om hulp te verleenen aan de koloniën, aan den handel. Hij verlangt niet dat er zwarigheden van comptabiliteit zijn, welke aan dit goede doel hinderlijk zouden kunnen zijn. Maar hij wil ook aan den anderen kant niet dat de belangen der schatkist in gevaar kunnen komen, dat de contrôle, met zoo veel zorg daargesteld, al is het dan ook zijdelings, in gevaar gebragt en ijdel gemaakt worde. — En waar is nu in de voordragt de zekerheid dat 's rijks goederen slechts aan solvente personen zullen worden uitgereikt, dat die goederen tegen behoorlijke, tegen de ware prijzen zullen worden afgeleverd. Hieromtrent geeft het ontwerp geene de minste zekerheid en contrôle. De contrôle begint niet eerder dan nadat het ontvangen geld in de Nederlandsche bank zal zijn gestort. Let men nu op het doel van de instructie der Rekenkamer, dan bestaat hier eene gewigtige lacune. Hetgeen in de magazijnen is, is voor een ieder en tegen elken prijs verkrijgbaar. Spreker denkt hier niet aan kwade trouw, maar aan onachtzaamheid en verzuim. Zonder eene geruststellende verzekering des ministers kan hij zich niet vereenigen met het denkbeeld eener wet, waarbij de deur der schatkist, welke men strengelijk gesloten wenscht, voor een ieder zal geopend worden.

De heer *van Panhuys* is mede door den redenaar uit Gelderland uitgelokt geworden het woord te voeren. Die spreker heeft namelijk twee stellingen verdedigd. — *Eerstelijk* heeft hij gezegd dat, wanneer de voordragt niet wierd aangenomen, de departementen van Oorlog en Marine onder het stiefmoederlijk beheer der Rekenkamer zouden gesteld worden. Dit zal intusschen niet meer of minder geschieden dan zulks nu reeds het geval is. Immers bij eene afstemming, blijft de zaak in denzelfden toestand, waarin zij nu verkeert, tot op het oogenblik dat daarin door eene andere wet zal worden voorzien. Bij zoodanige nieuwe wet zouden er wezenlijke en noodwendige verbeteringen kunnen gemaakt worden, naardien de instructie te veel het preventief stelsel tot grondslag heeft. Wordt de voordragt aangenomen, dan zullen de departementen daarom niet vrijer in hunne handelingen zijn.

In de *tweede* plaats is aangemerkt, dat, door de niet-aanneming, het departement in de grootste moeijelijkheden zou worden gewikkeld. Die moeijelijkheid zou echter tijdelijk wezen, daar niets zou beletten eene speciale wet aan te bieden. Daarbij zouden de bijzondere gevallen aangewezen, en alsdan ook het noodige toezigt voor de toekomst voorgeschreven kunnen worden. Nu bepaalt men zich voor te stellen, om, na den verkoop het geld bij de bank te deponeren. Maar alsdan kan ook het belang der goede orde vóór den verkoop in acht genomen worden. Er kan worden gezorgd, dat de magazijnen steeds in goeden toestand gehouden worden.

De heer *van Dam van Isselt* deelt nog nader zijn gevoelen mede en beantwoordt sommige sprekers. Hij heeft niet gezegd, dat *Oorlog* en *Marine* stiefmoederlijk worden behandeld, maar wel dat *Oorlog* als een stiefkind door de Kamer beschouwd werd. Hij heeft het steeds daarvoor gehouden, dat dit wetsontwerp meer bepaald op Oorlog en Marine betrekking had, want hij kan niet inzien, dat er eene cessie uit de magazijnen van andere departementen kan plaats hebben. Dat een der ministers de voordragt bestreden heeft, kan hem niet van gevoelen doen veranderen. Het is mogelijk, dat Z. Exc. door antecedenten gebonden is. Hij kan zijne bezwaren in de afdeelingen hebben blootgelegd. Hij kan zich verpligt gevonden hebben, zijne uit te brengen stem te verdedigen. Maar daarin kan voor den spreker geene reden gelegen zijn, om af te keuren wat hij goedvindt, wat hij als doelmatig beschouwt. Er zijn dikwerf verschillende redenaars, die hij gaarne aanhoort, maar ook de sierlijkste rede, ook de meest klemmende argumenten, indien zij worden aangevoerd, kunnen zijne gemoedelijke overtuiging, die vaststaat, niet doen wankelen. Vele der aangevoerde bezwaren tegen de voordragt, zijn zeer gemakkelijk op te lossen. In eene ware constitutionneele regering moet er vertrouwen geschonken worden aan de ministers, wanneer zij het verdienen. Veel kan aan hunne persoonlijke verantwoordelijkheid worden overgelaten. En daardoor komen vele der bijgebragte bedenkingen te vervallen.

De heer *Uytwerf Sterling* beantwoordt den laatsten redenaar. Hij toont aan, dat zoowel volgens het ontwerp, als naar luid van de stukken, die daarover gewisseld zijn, het hier een algemeenen maatregel geldt en geenszins het een of ander bepaald departement van algemeen bestuur. Overigens meent hij gedurende zijne parlementaire loopbaan genoegzaam getoond te hebben, dat hij de zelfstandigheid en moed bezit, om voor zijne eigene overtuiging *voor* of *tegen* eenigen maatregel uit te komen, dan dat hij het noodig zou oordeelen aan te toonen, dat hij door geene welsprekende taal of schitterende redevoering op zich zelve genomen, wordt weggesleept. Maar dit neemt niet weg, dat hij verklaren moet, dat de Kamer, ook na gehoord te hebben de argumenten van den tijdelijke Minister van Binnenlandsche Zaken, op hare hoede dient te wezen, om niet te ligtvaardig waarborgen voor eene goede comptabiliteit te verwaarloozen of op te geven.

De heer *de Kempenaer* ontwikkelt mede n[...] zijn gevoelen. Het blijkt uit art. 93 der grondw[...] dat de betrekkingen van minister en van lid[...] Kamer niet onvereenigbaar zijn. Bepaalde omst[...]digheden hebben hem met een bepaald doel de [...]trekkingen te zamen doen waarnemen. De rede[...] daarvoor zijn straks door hem bloot gelegd. [...] ieder is vrij ze te beoordeelen. Het was zijne o[...]tuiging en hij houdt deze vol. Hij heeft aanget[...] dat de voordragt niet afkomstig is van het te[...]woordig ministerie en dat het zelfs vreemd is [...] zijn oorsprong. Reeds vroeger had hij zijne afk[...]ring over dit ontwerp van een vroeger minist[...] in de afdeelingen der Kamer kenbaar gema[...] Dat gevoelen is hij alsnog toegedaan. Hij me[...] alzoo overeenkomstig eed en pligt te handelen, [...] af te keuren wat naar zijne overtuiging afkeu[...] verdient. Van zijne plaats als volksvertegenwoo[...]ger heeft hij het ontwerp bestreden, en als zood[...] heeft hij zijne meening ontwikkeld. De voor[...] werkt niet voor een oogenblik, het is geen tijd[...] maatregel, het geldt hier geene vraag van ver[...]wen aan het tegenwoordig tijdelijk ministerie, [...] het geldt eene autorisatie voor elk ministerie, [...]lijk of definitief, dat later mogt optreden. Nu [...] geene tijdelijke wet is, nu hij het oog niet [...] slaan op het tegenwoordig tijdelijk ministerie, [...] heeft hij ook geene bevoegdheid, den maatregel g[...] te keuren. Zoodanige algemeene autorisatie, als [...] thans gevraagd wordt, kan hij niet onbepaald [...]leenen. Ziedaar de redenen, die hem bewogen h[...]ben, om te handelen gelijk hij heden gedaan hee[...] en door het uitbrengen zijner stem zal doen.

Z. Exc. de *tijdelijke minister van Marine en K[...]loniën*, kan volstrekt niet instemmen, dat de zwa[...] schilderij, welke van eene aanneming der tegenwoo[...]dige voordragt geleverd is, de ware wezen zou. [...] de sprekers hebben wel het kwaad geschetst d[...] uit den voorgestelden maatregel kan voortvloeijen, maar geen hunner heeft aangetoond, dat er gedu[...]rende de zes jaren, dat de maatregel op die wij[...] heeft bestaan daaruit eenig nadeel is ontsproten. [...] is geene aanmerking gemaakt op eenig misbruik, da[...] ten dezen zou hebben plaats gehad; zij is ook ni[...] gemaakt kunnen worden. Ook door de Rekenka[...]mer zelve is dit niet geschied De Rekenkame[...] begreep in den aanvang slechts, dat de wijze [...] waarop zij ten dezen te werk ging, niet strook[...] met art. 32 der instructie voor dat collegie, derhalve [...] stelde zij een termijn, om deze zaak op eene ander[...] wijze wettelijk te regelen. De daarbij betrokken de[...]partementen hadden daarop dadelijk eenige maatre[...]gelen behooren te nemen of voor te dragen. Maa[...] noch op het einde van het vorige, noch in het be[...]gin van het loopende jaar, konden de noodige [...] voorstellen tot stand komen. De voorbereidend[...] werkzaamheden tot dat einde, werden verdron[...]gen door zoovele zaken, die sedert gebeurd zij[...] en waarvan de opsomming nu noodeloos geacht [...] wordt. Intusschen was de termijn, door de Reken[...]kamer gesteld, om deze zaak te regelen, voorbijgegaan. Er bestond alzoo noodzakelijkheid, om het aanhangig en thans in beraadslaging zijnde wetsontwerp af te werken. Zonder dat ontwerp is het eene onmogelijkheid dat aan de ministeriën van Oorlog en van Marine worden teruggegeven de gelden, waarop zij aanspraak hebben, die hun toebehooren en waaraan eene bestemming moet worden gegeven. Men zag in deze geheele zaak niets anders dan een gemoedelijk bezwaar van de algemeene Rekenkamer, en haar ernstig verlangen om deze zaak wettelijk te regelen en de regering in staat te stellen, om voort te gaan op den weg, die sedert zes jaren is gevolgd. Men meende te meer dat dit alleen hier het geval was, omdat de Rekenkamer zich bepaald had gewend tot de departementen van Oorlog en Marine, die geacht konden worden de aanleidende oorzaak tot de aanbieding van dit ontwerp te zijn. Daar dit ontwerp meer bepaald noodzakelijk werd geoordeeld tot die departementen en het slechts beschouwd werd als eene voordragt om eenige moeijelijkheden in de verevening uit den weg te ruimen, is het in den laatsten tijd niet weder in den ministerraad behandeld. Het is nu van dat eenvoudig ontwerp waarvan men de gevolgen zoo zwart heeft geschilderd. Tot wederlegging van die overdreven voorstelling, geeft Z. Exc. een historisch overzigt van deze geheele zaak. De verkoopingen en afstand van goederen, materialen enz., waarvan in de voordragt gesproken wordt, hebben plaats, wanneer eigen schepen en vaartuigen of wel vreemde bodems in de Nederlandsche havens binnenloopen. Ten einde hun tijdverlies en moeite te besparen, wordt vergunning verleend, om, bij het beloopen van schade, of het gebrek aan eenig bepaald artikel, uit de arsenalen, werven, magazijnen of stapelplaatsen aan die schepen de noodige hulp te verschaffen en in hunne behoeften te voorzien. 's Lands marine is in staat hun die ondersteuning in korten tijd te verzekeren, terwijl zij anders veel meer tijd en geld zouden verliezen. 's Lands marine is daartoe bereid en zij behoeft daarom geen fabrijkant of leverancier te zijn, die aan de belangen van bijzondere ingezetenen schade zouden kunnen toebrengen. Zoo wordt bij voorbeeld aan die schepen touwwerk, koper enz. geleverd. De handel, de bevriende natiën, worden daardoor in groote mate geriefd; natuurgenooten worden daarmede geholpen. Weinig had Z. Exc. dan kunnen verwachten, dat een ontwerp, dat tot zulk een loffe-

lijk doel strekt, aanleiding zou hebben gegeven tot zulke hoogst gewigtige beschouwingen. Het is zoo, hetgeen men zich daarvan voorspiegelt, is mogelijk. Misbruiken kunnen er plaats hebben. Er konden eenmaal ministers optreden, die het vertrouwen des Konings, der natie en der vertegenwoordiging onwaardig waren, er konden geheel onbekwame ministers aan het bewind komen; maar het is zeker, dat er tot hiertoe geen misbruik heeft plaats gehad en dat, indien er geen vertrouwen zou bestaan, ook de strengste en meest beperkende wetten niet zouden baten, om misbruiken te keeren.

Er zijn in de laatste tijden zoo vele punten in den ministerraad behandeld, dat het ligt te begrijpen is, dat deze quaestie, reeds vroeger behandeld, niet op nieuw is ter tafel gekomen. Had Z. Exc. er aan gedacht, dat zijn ambtgenoot voor de Binnenlandsche Zaken een zoo groot tegenstander van deze voordragt was, hij zou haar nader in overweging hebben doen nemen. Nopens alle punten, die in den ministerraad worden behandeld, heerscht de grootste eenstemmigheid en derhalve ook ten aanzien van die ontwerpen, welke aan de Staten-Generaal worden aangeboden. Maar de voordragt werd als van secondair belang beschouwd en uit dien hoofde, bij de veelvuldige werkzaamheden, die er dagelijks plaats vinden, en die steeds vermeerderen, niet nader behandeld. Z. Exc. hoopt, dat de voordragt moge worden aangenomen, zij kan als slechts van tijdelijken aard worden beschouwd. Na de herziening der grondwet zou ook de instructie voor de Algemeene Rekenkamer noodzakelijk in nadere overweging genomen en veranderd dienen te worden. Het geldt hier alzoo slechts een transitoire maatregel, die ten doel heeft de comptabiliteit gaande te houden. De herziening der meergemelde instructie kan niet lang achterwege blijven. Z. Exc. heeft daarna onderscheidene bijzondere bedenkingen beantwoord. Hij hoopt en vertrouwt, dat de voordragt, waarbij alle departementen, maar bepaaldelijk Oorlog en Marine belang hebben, moge worden aangenomen, en dat men er niet zal tegen op zien een maatregel wettelijk te bestendigen, die sedert zes jaren zonder eenig bezwaar of moeijelijkheid heeft bestaan. Ten blijke dat ook andere ministeriën bij de zaak belang hebben, herinnert Z. Exc. aan dat van Binnenlandsche Zaken, hetwelk evenzeer materiëel van waterstaatswerken bezit. En zou het nu moeten aarzelen, om bij dijkbreuken, watersnood, enz., die materialen bij gebrek aan andere te verstrekken? En zoo zouden er meerdere gronden tot aanneming van het beginsel dezer wet bijgebragt kunnen worden, die echter voor het tegenwoordige nu het slechts een tijdelijken maatregel geldt, overbodig te achten zijn.

Z. Exc. de *minister van Oorlog* heeft thans het woord. Z. Exc. houdt zich van het nut en de noodzakelijkheid der voordragt overtuigd. De zaak is niet nieuw, maar er wordt daarbij slechts meerdere wettigheid en regelmatigheid voorgesteld. De regering had niet verwacht, dat de voordragt tot zoo vele aanmerkingen zou aanleiding gegeven hebben. Inderdaad heeft de zaak dan ook maar zooveel gerucht gemaakt ten gevolge der jongste gebeurtenissen in Frankrijk, en de vrees dat, ten gevolge van dien, de met dat land aangegane verbindtenis niet gestand zou worden gedaan. De minister acht zich echter gelukkig, de vergadering hieromtrent gerust te kunnen stellen. Niettegenstaande den staat van beleg, waarin de stad Parijs verkeert, is door het Fransche Bewind, door bemiddeling van onzen gezant, het verschuldigde ten volle uitbetaald. — De voordragt is, naar de minister oordeelt, wezenlijk van zooveel beteekenis niet. De aanneming zal het departement van Oorlog in staat stellen te voorzien in de buitengewone behoeften, welke door de jongste gebeurtenissen ontstaan zijn. Daartoe zal alsdan geene nieuwe subsidie behoeven gevorderd te worden, gelijk zal blijken uit de suppletoire begrooting, welke dezer dagen aan de Kamer zal worden aangeboden. — De gemaakte bedenkingen zijn intusschen bij de regering niet zonder invloed gebleven. Zij heeft het voornemen opgevat, ofschoon aan de reeds aangegane verbindtenissen zullende voldoen, voortaan geen materiëel meer aan buitenlandsche besturen te leveren. Dit voornemen nu is de vrucht van het gemeen overleg. — Het geschut, dat verkocht is, was van Fransch model. Het was voor het gebruik ongeschikt. Het bragt vele zwarigheden te weeg. Alle andere projectilen enz. moesten naar dat model vervaardigd worden, om die stukken te kunnen gebruiken. Het was alzoo doelmatig, dat dit geschut is afgestaan. — Z. Exc. gelooft, dat deze voordragt ter bevordering eener goede comptabiliteit en tot voorkoming van alle moeijelijkheden in de verevening bij de Algemeene Rekenkamer leiden zal.

De heer *Gevers* toont aan, dat het ontwerp niet van zoo onbeduidenden aard is, als men het doet voorkomen, immers dat de gelden, waarvan hier sprake is, voor zooveel de Marine aangaat, nog al noemenswaardig zijn. Dat de zaak zeven jaren op den tegenwoordigen voet gegaan is, levert geen bewijs van hare doelmatigheid. Het is nu ook gebleken, dat de zaak niet behoorlijk in den ministerraad is behandeld; dat zij eigenlijk in het vergeetboek was geraakt. Het schijnt hem echter toe, dat het hier geene zaak is, die met overijling kan worden behandeld. Een der ministers heeft den voorgestelden maatregel met kracht en nadruk bestreden. En dit een en ander levert hem genoegzame reden op, om niet te spoedig eene afwijking van de met zoo veel moeite vastgestelde comptabiliteit bij de Rekenkamer in te willigen.

Z. Exc. de *tijdelijke minister van Marine en Koloniën* erkent, dat, voor zoo verre Marine en Koloniën verstrekkingen doet, het nog al eenigzins aanzienlijke geldsommen betreft; doch dit zijn twee departementen, die in den regel onder verschillende verantwoordelijke ministers gesteld worden, maar wat aangaat de hulp, die aan particulieren verstrekt wordt, zulks is niet van dat belang.

De heer *Storm van 's Gravesande* komt nader op zijn gevoelen terug. Hij blijft van gevoelen, dat de zaak op eene andere wijze is te regelen en wel door het vaststellen eener speciale wet. Hij verlangt nog nader eenige ophelderingen nopens het materiëel dat aan Duitschland zou zijn verkocht.

Z. Exc. de *tijdelijke minister van Oorlog* erkent, dat er met den Duitschen Bond eene verbindtenis is gesloten tot den verkoop van stukken geschut van hetzelfde caliber, waarvan de afstand aan Frankrijk heeft plaats gehad. Ook hij gelooft dat die verkoop op eene voordeelige wijze voor het bestuur geschied is. Doch het tegenwoordige ministerie wil gestand doen aan geslotene verbindtenissen. Het heeft besloten geene verdere aanbiedingen of afstanden te doen. Het heeft het verstrekken van oorlogsbehoeften of krijgsvoorraad beperkt tot de kolonien. De minister alleen kan die verstrekken of daartoe verlof geven, wat er te dezen aanzien geschiedt, heeft plaats onder zijne verantwoordelijkheid.

Z. Exc. de *tijdelijke minister van Justitie*, tijdelijk voorzitter van den raad van ministers heeft opgemerkt, dat zich gedurende deze beraadslagingen, eene omstandigheid heeft voorgedaan, die buiten de Kamer aan eene scheuring in het ministerie zou kunnen doen denken. Het is uit dien hoofde, dat hij het woord gevraagd heeft. Hij moet bevestigen wat door den tijdelijken minister van Koloniën en Marine is te kennen gegeven. Kort na de zamenstelling van het ministerie van 25 maart, zijn in dadelijke behandeling bij hetzelve genomen de verschillende wets-ontwerpen, die door de vorige ministers bij de Kamers aanhangig waren gemaakt. Men heeft toen beoordeeld, welke dier ontwerpen konden worden aangeboden en verdedigd, en daarbij is het gebleken, dat de hoofden der ministeriën van Oorlog en Marine zich daartoe bereid verklaarden, terwijl alle de ministers in de behandeling en aanneming van het tegenwoordig wets-ontwerp, volstrekt niet die overwigtige bezwaren zagen, welke zich daartegen thans van zoo verschillende zijden schijnen op te doen. De ministers dachten eenstemmig, dat dit ontwerp strekte tot bevordering van het algemeen belang des lands en dat dit ontwerp van vorige ministers kon worden overgenomen. Er is echter eene scheuring in dat ministerie ontstaan. Er hebben onderhandelingen plaats gehad over zijne aanvulling. Aan hen, die men gaarne in hetzelve zag zitting nemen, heeft men aangewezen de grondslagen, waarnaar het tijdelijk ministerie zou handelen. Bij de gewigtige vraagstukken, die ter sprake zijn gebragt, heeft men inderdaad er niet aan gedacht, dat er omtrent deze als het ware ondergeschikte voordragt, geen volkomene eenstemmigheid van gevoelen tusschen de leden van het ministerie zou kunnen bestaan. Maar al had men kennis gedragen, dat het tegenwoordig hoofd van het departement van Binnenlandsche Zaken niet eenstemmig dacht met zijne ambtgenooten over het tegenwoordig ontwerp, dan had zulks nog geene reden opgeleverd, om, alleen voor deze zaak, de aanvaarding van een departement van de hand te wijzen. Indien dit echter een bezwaar had opgeleverd, er had niet de minste zwarigheid bestaan, om Z. M. voor te stellen de behandeling van dit ontwerp voor eenigen tijd te verschuiven. Het zij echter voldoende openlijk te verklaren, dat in het tegenwoordig ministerie niet de minste scheuring is ontstaan en dat de leden van hetzelve steeds eenstemmig denken over elk voorstel, dat uit zijnen boezem wordt aangeboden. Had men *a priori* gedacht, dat deze voordragt, van vroegere ministers afkomstig, zooveel tegenstand zou hebben ontmoet, niets zou gemakkelijker geweest zijn, dan de voordragt te hebben laten liggen. De minister heeft bij deze gelegenheid uitgeweid over de strekking en de beteekenis van het woord *tijdelijk ministerie.* Er moet niet daaraan een te uitgestrekte beteekenis gegeven worden. Dat tijdelijke bestaat alleen daarin, dat de personen, die zich tijdelijk aan het hoofd der zaken bevinden, de aanstaande herziening der staats-instellingen op het oog hadden en zij zich, met het oog op den toestand des lands, slechts tijdelijk hebben willen verbinden. De ministers hebben geoordeeld, dat zij het aan den Koning en aan het volk verschuldigd waren, dat zij, op een oogenblik, dat de staats-instellingen zullen worden herzien, de teugels van het bewind in handen namen, om alle verwarring in den gang van zaken te voorkomen. Behalve voorziening in de loopende zaken, heeft men ook hare definitive regeling voor het vervolg op het oog. Is het noodig, dan zien zij er niet tegen op, om die maatregelen te nemen, die zij, ook voor de toekomst, voor het land nuttig oordeelen. Het zij bij de tegenwoordige aangelegenheid genoegzaam op te merken, dat er geene scheuring bij het ministerie bestaat en dat het tegenwoordig ontwerp slechts een uitvloeisel is van de overwegingen van vorige ministers.

De heer *de Kempenaer* meent andermaal de stellige en plegtige verklaring aan de Kamer en de natie te moeten afleggen, dat er geen zweem van eenige scheuring bij het ministerie bestaat; dat het gelukkig eenstemmig denkt, werkt en handelt; dat echter de tegenwoordige zaak als geheel vreemd aan het tegenwoordige ministerie kan worden beschouwd; dat zij behandeld werd in eenen raad van vroegere ministers, waaraan hij geen deel genomen heeft; dat hij zijn pligt als volksvertegenwoordiger meent te volbrengen door deze voordragt af te stemmen; en dat hij reeds vooraf alle gevolgtrekkingen die uit zijne uit te brengen stem voor of tegen ten opzigte van het tegenwoordig ministerie konden worden gemaakt, meent te moeten verklaren als van allen grond ontbloot.

In hoofdelijke omvraag gebragt, wordt het ontwerp *afgestemd* met 25 tegen 19 stemmen, zoodat Z. M. eerbiedig zal worden verzocht het voorstel in nadere overweging te nemen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Menso*, *Bijleveld*, *Telting*, *Corver Hooft*, *Wichers*, *de Jong van Beek en Donk*, *Hoffman*, *Hiddema Jongsma*, *Timmers Verhoeven*, *Scheers van Harencarspel*, *Corneli*, *van Dam van Isselt*, *de Weichs de Wenne*, *Schooneveld*, *Hooft*, *Egter*, *Kien*, de *voorzitter* en Z. Exc. DE MINISTER VAN DE HERVORMDE EEREDIENST.

Tegen de heeren: *Romme*, *van Rijckevorsel*, *de Monchy*, *Cost Jordens*, *van Haersolte*, *Storm van 's Gravesande*, *Mutsaers*, *Opperdoes Alewijn*, *Smit*, *van Naamen*, *Anemaet*, *Duymaer van Twist*, *Uytwerf Sterling*, *van Panhuys*, *van Leeuwen*, *Verwey-Mejan*, *Faber van Riemsdijk*, *Nederburgh*, *Gevers van Endegeest*, *van Rosenthal*, *Mackay*, *Borski*, *van Lycklama à Nyeholt*, *van Beeck Vollenhoven*, en Z. Exc. DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Vervolgens wordt overgegaan tot het trekken der afdeelingen over de maanden juli en augustus, waarna de leden zich naar de afdeelingen verwijderen, om aldaar de voorzitters en tweede voorzitters te verkiezen, gedurende welken tijd de zitting geschorst wordt. — Kort daarop hervat, deelt de voorzitter den uitslag dier verkiezingen aldus mede:

Tot voorzitters, 1ste afdeeling de heer *Faber van Riemsdijk*, 2de afdeeling de heer *Uytwerf Sterling*, 3de afdeeling de heer *Gevers van Endegeest*, 4de afdeeling de heer *van Rosenthal*, 5de afdeeling de heer *van Dam van Isselt.*

Tot tweede voorzitters, 1ste afdeeling de heer *Hooft*, 2de afdeeling de heer *van Panhuys*, 3de afdeeling de heer *Scheers van Harencarspel*, 4de afdeeling de heer *Verwey-Mejan*, 5de afdeeling de heer *Duymaer van Twist.*

De heer *van Heemstra*, het woord gevraagd hebbende, herinnert, dat, ten gevolge der veelvuldige petitiën, gedurende den laatsten tijd bij de Kamer ingekomen, de commissie voor de verzoekschriften zich bezwaard heeft gevoeld deze met den noodigen spoed te behandelen; dat de Kamer daarom eenige leden aan die commissie heeft toegevoegd, ten einde de zaak te bespoedigen, en ook hem, spreker, daarvan een deel opgedragen heeft. Aanvankelijk heeft hij zich daarvan gekweten, zooveel zijne krachten zulks toelieten, thans echter, nu hem de vereerende onderscheiding is te beurt gevallen, om, door 's Konings keuze geroepen te zijn aan het hoofd van een der ministerieele departementen, nu moet hij bekennen dat hem de tijd te kort is, om al die werkzaamheden te verrigten. Hij stelt daarom voor, hem als lid der commissie te ontslaan, en ter bespoediging een ander lid in zijne plaats te benoemen.

De voorzitter stelt dit voor, en niemand zich daartegen verklarende, wordt dien overeenkomstig besloten. De voorzitter benoemt vervolgens, in plaats van den heer *Heemstra*, den heer *Mackay* tot lid der commissie voor de verzoekschriften.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, wordt de vergadering gescheiden.

Ingezonden Stukken.

Batavia, 24 april 1848.

Aan
de Redactie van de
Arnhemsche Courant.

WELEDELE HEEREN!

Met de november-mail 1847 hadden wij, onder geleide van onzen brief, gedagteekend Cheribon 24 november 1847, ter plaatsing in uw geacht blad naar Nederland opgezonden, het crimineel tegen ons geslagen vonnis door den Raad van Justitie te Batavia dato 14 mei 1847; oorzaken evenwel hebben belet, dat dat vonnis niet te zijner tijd tot plaatsing is aangeboden geworden; daarop door ons nader aangedrongen zijnde, vertrouwen wij, dat hetzelve alsnu aan UEd. ter opname in uw blad zal worden aangeboden en nemen wij in die verwachting de vrijheid, UEd. beleefdelijk te verzoeken, bij het ontvangen van dat stuk hetzelve met en benevens den geleidenden brief van 24 november 1847, hiervoren bedoeld, in deszelfs geheel zoo spoedig mogelijk in uw blad te willen doen insereeren.

Wij hebben de eer met betuiging van hoogachting te zijn.

Weledele heeren,
U wel Ed. Dw. Dienaren,
BRILMAN.
BARKEIJ.

Cheribon, den 24sten november 1847.

Aan
de Redactie van de Arnhemsche
Courant te Arnhem.

WELEDELE HEEREN!

Wij nemen de vrijheid UEd. onder geleide van dezen aan te bieden een notariëel afschrift van het Vonnis Crimineel van den Raad van Justitie te Batavia, in dato 14 mei 1847 uitgesproken in de tegen ons gevoerde crimineele procedure, met beleefd verzoek, hetzelve wel in uw dagblad te willen doen opnemen; — Beide onderteekenaren in dezelfde zaak betrokken geweest zijnde, hebben wij het den anderen concernerend gelijkluidend vonnis crimineel aan de redactie van het *Weekblad van het Regt* toegezonden, met gelijk verzoek tot plaatsing in dat blad.

Wanneer *ons belang* of andere oorzaken ons daartoe zullen leiden, behouden wij ons voor later op de geheele behandeling dezer, onze aangelegenheid, te zullen terugkomen, als wanneer wij dan tevens de redenen zullen aangeven, wáárom dit vonnis ter plaatsing in de Nederlandsche bladen en eerst *nu* wordt verzocht; voor als nog daarom zullen wij ons onthouden van alle op- of aanmerking en beoordeeling dezer geheele aangelegenheid.

Wij hebben de eer met betuiging van onze hoogachting te zijn.

Weledele heeren,
U wel Ed. Dw. Dienaren,
BRILMAN.
BARKEIJ.

Afschrift.

Pro Justitia.

Vonnis Crimineel in de zaak, hangende voor den Raad van Justitie te Batavia
tusschen
meester PIETER THEODORUS FILZ, fiscaal bij denzelven raad, eischer R. O.
en
BERNARDUS JACOBUS AREND WILLEM BRILMAN, oud nagenoeg 50 jaren, geboren te Demerary, gepensioneerd resident, laatst tabaks-contractant met het Nederlandsch-Indisch gouvernement; te Cheribon woonachtig, beklaagde;

De raad van justitie te Batavia.

Gehoord hebbende de, door den fiskaal bij den raad, meester PIETER THEODORUS FILZ, R. O. tegen den beklaagde voornoemd, uitgebragte acte van beschuldiging, houdende: *dat hij beklaagde zich heeft schuldig gemaakt aan afpersing en boschschenderij door lastgeving tot het omhouwen of omkappen van boomen;*

Gehoord de in judicio onder eede afgelegde verklaringen der getuigen;

Gezien de door den eischer R. O. geproduceerde stukken;

Gehoord de verdediging daartegen door of namens den beklaagde voorgebragt;

Nog gehoord den fiskaal in zijne conclusie van eisch, strekkende *tot schuldig verklaring van den beklaagde aan afpersing en boschschenderij, door lastgeving tot het omhouwen of omkappen van boomen*, en overzulks tot verwijzing van den beklaagde tot *eene gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren*, met verdere condemnatie van denzelven in de kosten en misen der justitie, die zijner detentie en die van het geding ten behoeve van den staat.

Overwegende, dat het niet bewezen is, dat de beklaagde zich aan de hem ten laste gelegde misdaden heeft schuldig gemaakt;

Regtdoende in naam en van wege den Koning!

Verklaart den beklaagde BERNARDUS JACOBUS AREND WILLEM BRILMAN voornoemd, *niet* schuldig aan de hem te laste gelegde misdaden van *afpersing en boschschenderij, door lastgeving tot het omhouwen of omkappen van boomen;*

Absolveert hem, beklaagde, mitsdien van de tegen hem uitgebragte beschuldiging en conclusie;

En gelast, dat de kosten van het regtsgeding zullen komen ten laste van den staat.

Aldus gedaan, gevonnisd en uitgesproken in de crimineele teregtzitting van den raad van justitie te Batavia, op heden den veertienden mei, des jaars een duizend acht honderd zeven en veertig, bij ons president en leden in welmelden raad.

(Was get.) P. C. ARDESCH, JUNIUS VAN HEMERT, P. P. BOSCH, D. B. BOL en J. R. COUPERUS.

(Onder stond). In kennisse van mij (was geteek.) W. H. DU CLOUX, griffier. Voor eensluidend afschrift (was get.) A. H. MEERTENS. Voor copij conform, J. C. [illegible], notaris.

Afschrift.

Pro Justitia.

Vonnis Crimineel in de zaak, hangende voor den Raad van Justitie te Batavia
tusschen
meester PIETER THEODORUS FILZ, fiscaal bij denzelven raad, eischer R. O.
en
L. J. BARKEY, oud 40 jaren, geboren te Leiden, gewezen controleur der landelijke inkomsten en cultures, laatst tabaks-contractant met het Nederlandsch gouvernement, te Cheribon woonachtig, beklaagde.

De raad van justitie te Batavia, enz.,

Gehoord hebbende de door den fiskaal bij den Raad, mr. P. T. FILZ, R. O., tegen den beklaagde voornoemd uitgebragte acte van beschuldiging, houdende, dat hij beklaagde, zich heeft schuldig gemaakt aan afpersing en boschschenderij, door lastgeving tot het omhouwen of omkappen van boomen;

Gehoord de *in judicio* onder eede afgelegde verklaringen der getuigen;

Gehoord de verdediging, daartegen door of namens den beklaagde voorgebragt;

Nog gehoord den fiskaal in zijne conclusie van eisch, strekkende tot schuldig-verklaring van den beklaagde aan afpersing en boschschenderij, door lastgeving tot het omhouwen of omkappen van boomen, en overzulks tot verwijzing van den beklaagde tot eene gevangenis-straf voor den tijd van drie jaren, met verdere condemnatie van denzelven in de kosten en misen der justitie, zijner detentie en die van het geding, ten behoeve van den Staat;

Overwegende, dat het niet bewezen is, dat de beklaagde zich aan de hem ten laste gelegde misdaden heeft schuldig gemaakt;

Regt doende enz.,

Verklaart den beklaagde L. J. BARKEY voornoemd, niet schuldig aan de hem ten laste gelegde misdaden van afpersing en boschschenderij, door lastgeving tot het omhouwen of omhakken van boomen;

Absolveert hem beklaagde mitsdien van de tegen hem uitgebragte beschuldiging en conclusie; en gelast, dat de kosten van dit regtsgeding zullen komen ten laste van den Staat.

DRUKFOUT.

In het slot van het artikel *Varia*, voorkomende in ons nommer van den 12den dezer, staat: »wiens gevoelens die vertegenwoordigers steeds *dulden*;" lees: *deelden*.

Advertentiën.

Waterhoogte te Arnhem

Den 15 Juli 1 El 7 Palm 3 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.